

DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2025-4\(114\)-117-123](https://doi.org/10.26642/ema-2025-4(114)-117-123)
УДК 316.42:316.346.32:303.725.3

К.М. Войціцька, доктор філософії, доц.
А.С. Ваховська, студентка
В.О. Грибан, студентка

Державний університет «Житомирська політехніка»

Бібліометричний аналіз наукових досліджень з питань молодіжної політики

Стаття присвячена бібліометричному аналізу наукових досліджень у сфері молодіжної політики, що дозволяє оцінити динаміку наукової активності, виявити ключові тенденції, провідних авторів та основні напрями розвитку цієї галузі. Актуальність дослідження зумовлена зростанням уваги до молодіжної проблематики в умовах соціально-політичних трансформацій, воєнних викликів та необхідності формування ефективної державної молодіжної політики. Методологічною основою дослідження є бібліометричний аналіз публікацій у базах даних Scopus та Google Scholar. Для візуалізації мережових зв'язків використано програмне забезпечення VOSviewer, що дозволило визначити основні тематичні кластери та ключові концепти, пов'язані з молодіжною політикою.

Результати аналізу показали стійку тенденцію зростання наукової уваги до молодіжної політики у світовій науковій спільноті з піком у 2021 році. Визначено основні напрями досліджень: питання профорієнтації, розвитку освіти та професійної підготовки молоді; залучення молоді до вищої освіти, наукової діяльності та академічного середовища; питання молодіжної роботи; міська влада та участь молоді в громадському житті; аналіз молодіжної політики в контексті авторитарних режимів і пострадянського простору; історико-соціологічні дослідження впливу суспільних змін на формування молодіжної політики; підтримка особистісного розвитку молоді, її професійної самореалізації та залучення до волонтерської діяльності. Аналіз українського сегмента публікацій засвідчив хвилюподібну динаміку інтересу, зумовлену реформами, пандемією COVID-19 та воєнними подіями.

Отримані результати дозволяють виокремити перспективні напрями подальших досліджень, зокрема вплив війни на молодь, удосконалення механізмів державної молодіжної політики, розширення участі молоді у прийнятті рішень та адаптацію європейських практик до українських умов. Стаття робить внесок у систематизацію наукових підходів до вивчення молодіжної політики та визначає актуальні виклики і можливості для її розвитку.

Ключові слова: молодіжна політика; молодь; бібліометричний аналіз; VOSviewer; Scopus; Google Scholar.

Актуальність теми. Бібліометричний аналіз є потужним інструментом для вивчення наукової продуктивності, цитованості та інших параметрів наукових публікацій у конкретній науковій галузі. Він дозволяє відстежити основні тенденції розвитку досліджуваної проблеми, визначити рівень інтересу до теми, а також виокремити ключові питання, що потребують уточнення або детального вивчення.

У цьому дослідженні бібліометричний аналіз застосовувався для оцінки наукових публікацій, пов'язаних з молодіжною політикою, з метою виявлення основних тенденцій і напрямів у цій сфері. Однією з переваг бібліометрії є можливість об'єктивно оцінити, як змінюється інтерес до певної проблематики, а також визначити, які питання залишаються найактуальнішими для наукової спільноти та суспільства загалом.

Аналіз останніх досліджень та публікацій, на які спираються автори. Більшість наукових праць українських авторів зосереджується на окремих аспектах молодіжної політики – її правовому регулюванні, інституційних механізмах або ролі молоді у громадянському суспільстві. Серед вітчизняних дослідників, які робили значний внесок у розробку окремих аспектів молодіжної політики, варто вирізнити А.Ф. Ковалю, В.М. Ткаченко, О.В. Гаврилюка, О.М. Дроздову, А.І. Крисоватого. Питанням молодіжної політики у глобальному контексті присвячені праці таких зарубіжних науковців, як Б.Уайт, Г.Вільямсон, Б.Андерссон, М.Б'юкенен, Д.Денафо, М.Фіерле, Ш.Квірінус та інші. Їх дослідження охоплюють широкий спектр проблем – від інституційного дизайну молодіжної політики в країнах ЄС до оцінювання ефективності молодіжних програм, питань участі молоді у прийнятті рішень та впливу політичних трансформацій на молодь.

Метою статті є визначення основних тенденцій, ключових тем, провідних авторів у сфері досліджень молодіжної політики шляхом проведення бібліометричного аналізу публікацій у базах даних Google Scholar і Scopus з метою окреслення перспектив подальших наукових досліджень у цій галузі.

Викладення основного матеріалу. Для здійснення аналізу було обрано авторитетні бази даних Google Scholar та Scopus, які забезпечують високий рівень прозорості та дозволяють здійснювати пошук

за великою кількістю наукових публікацій. Вибір цих ресурсів обумовлений їх доступністю та можливістю отримувати достовірні дані про публікації з різних наукових галузей.

Ключове слово, за яким здійснювався пошук – «молодіжна політика», дозволило зібрати наукові публікації, що безпосередньо стосуються формування та реалізації публічної політики щодо молоді, а також аналізу її впливу на різні аспекти соціального життя як у працях вітчизняних науковців, так і у зарубіжних вчених.

Однієї з найбільш відомих у науковій спільноті є наукометрична база даних Scopus. Аналіз публікацій, серед ключових слів яких є «молодіжна політика», показав, що вперше цей термін у працях науковців, що містяться у наукометричній базі даних Scopus, був використаний у 2001 році. З кожним роком науковий інтерес до питань молодіжної політики зростає, що було зумовлено глобалізаційними змінами у суспільстві, соціально-політичними трансформаціями, активним європейським та міжнародним впливом на питання молодіжної політики.

Динаміка публікацій з молодіжної політики у базі Scopus (рис. 1) демонструє чітко виражену тенденцію зростання наукового інтересу до тематики упродовж останніх двох десятиліть: від поодиноких публікацій на початку 2000-х до піку у 2021 році, коли кількість досліджень сягнула максимального рівня. Така еволюція свідчить про поступове усвідомлення важливості молодіжної проблематики в контексті глобальних трансформацій. Загалом зберігалася стабільно висока увага наукової спільноти в різні роки, однак після 2021 року простежується спад, що може бути наслідком переформатування наукових пріоритетів у зв'язку з геополітичними змінами, пандемією та іншими кризовими викликами.

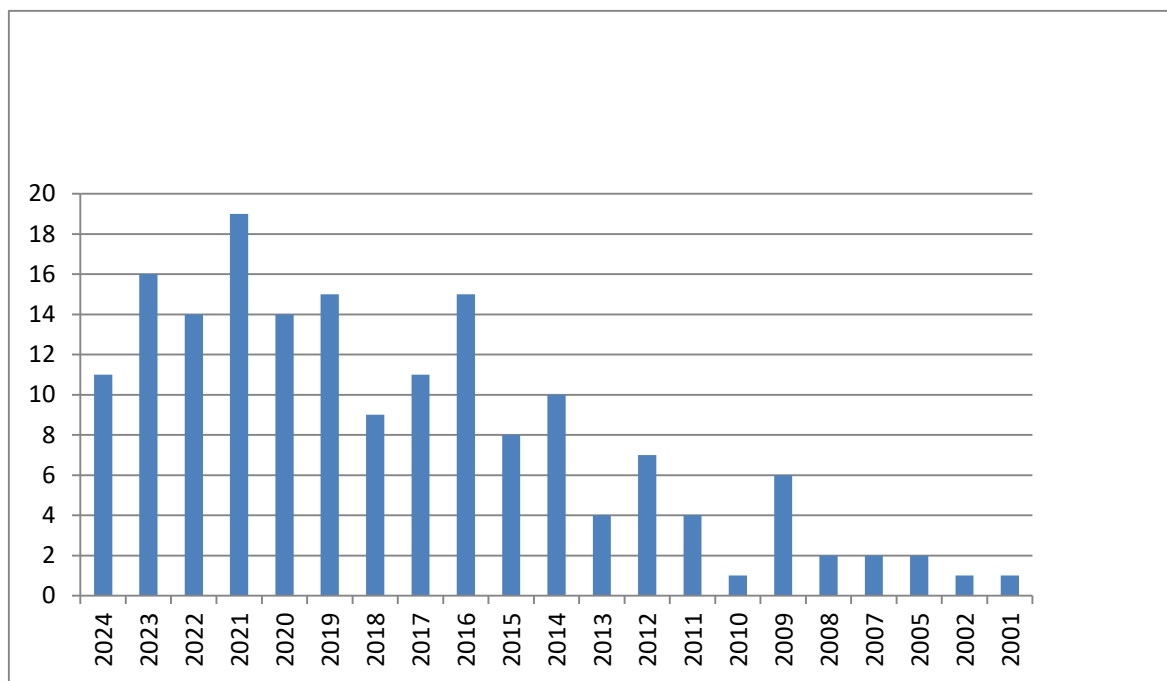
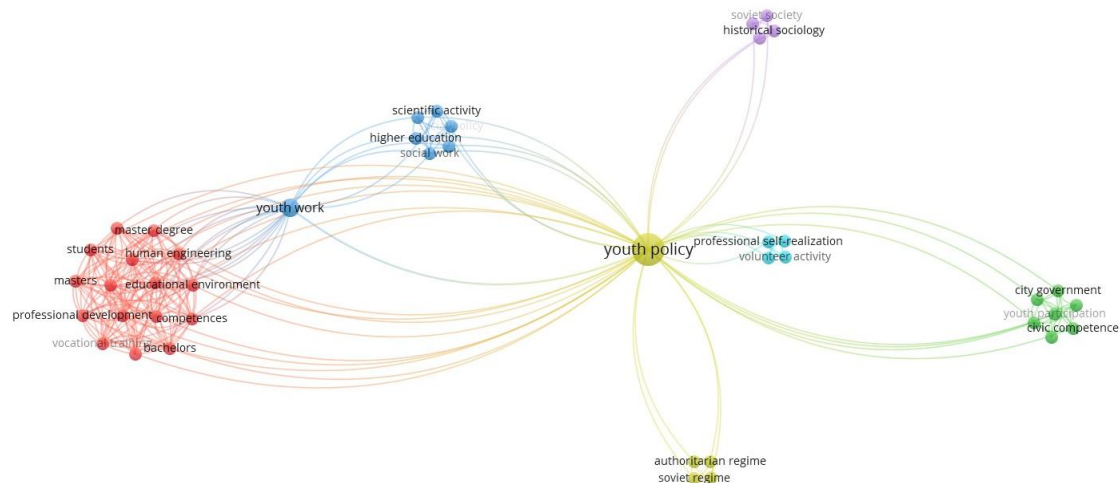

Рис. 1. Динаміка публікацій щодо молодіжної політики у наукометричній базі даних Scopus [1]

Для візуалізації даних бібліометричної бази даних Scopus нами було застосовано VOSviewer – «програмний інструмент для створення карт на основі мережевих даних, що є у вільному доступі. Програмний інструмент VOSviewer, що показує, як різні терміни або ключові слова використовуються в контексті наукових публікацій або досліджень, зв'язки між вузлами (термінами) представляють частоту спільного вживання або цитування, а товщина ліній між ними вказує на силу цих зв'язків. Кольори груп термінів на схемі вказують на різні тематичні кластери, що показують зв'язки між конкретними аспектами дослідження. Робота з VOSviewer допомагає автоматизувати аналіз великих масивів текстових даних і побудувати візуальні семантичні мережі, що дає змогу виявити основні» [2]. Картограма ключових слів у наукових працях, пов'язаних з молодіжною політикою, наукометричної бази даних Scopus, сформована за допомогою програмного продукту VOSviewer, представлена на рисунку 2.

Джерело: сформовано за допомогою програмного продукту VOSviewer [3]

Рис. 2. Картограма ключових слів, пов'язаних з молодіжною політикою, у наукових працях наукометричної бази даних Scopus

Проаналізувавши рисунок 2, можна констатувати, що ключовими напрямками досліджень у сфері молодіжної політики є: питання профорієнтації, розвитку освіти та професійної підготовки молоді; залучення молоді до вищої освіти, наукової діяльності та академічного середовища; питання молодіжної роботи; міська влада та участь молоді в громадському житті; аналіз молодіжної політики в контексті авторитарних режимів і пострадянського простору; історико-соціологічні дослідження впливу суспільних змін на формування молодіжної політики; підтримка особистісного розвитку молоді, її професійної самореалізації та залучення до волонтерської діяльності.

З метою виявлення ключових напрямів розвитку української молодіжної політики вбачаємо необхідність у проведенні бібліометричного аналізу праць вітчизняних науковців, зокрема для цього було обрано базу даних Google Scholar. Загалом було опрацьовано 74 публікації з 2019 до 2024 року, що дало змогу оцінити динаміку наукових досліджень у цій галузі (рис. 3).

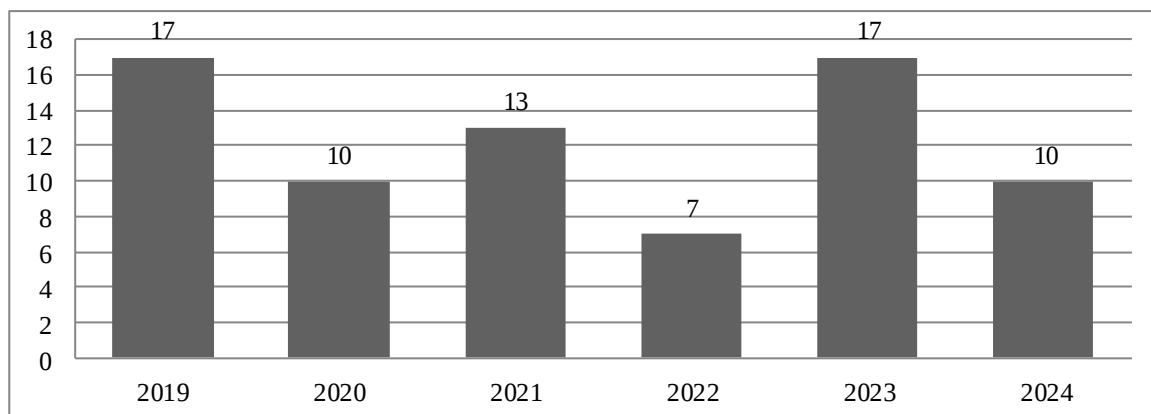

Рис. 3. Кількість публікацій за останні 5 років у базі даних Google Scholar [4]

Найбільша активність у публікаціях спостерігається у 2019 та 2023 роках, що свідчить про значні зміни в публічній молодіжній політиці та про зовнішні виклики, що значно підвищили інтерес до цієї теми. У 2019 році мова йде про важливі ініціативи чи реформи в сфері молодіжної політики, які привернули увагу дослідників. Зокрема, у 2019 році було опубліковано 17 публікацій, що свідчить про високий рівень зацікавленості темою в цей період. У 2020 році кількість публікацій знизилася до 10, що могло бути пов'язано з глобальними змінами, зокрема пандемією COVID-19, яка вплинула на наукову активність. У 2021 році кількість публікацій знову збільшилася до 13. У 2022 році кількість публікацій зменшилася до 7, що, ймовірно, було результатом нестабільної ситуації в країні та зосередження уваги на інших проблемах. В умовах пандемії або економічної нестабільності тема молодіжної політики поступилася іншим пріоритетам, що позначилося на кількості публікацій, проте в 2023 році

спостерігався різкий зріст до 17 публікацій, що вказує на відновлення інтересу до теми молодіжної політики на тлі нових викликів та необхідності розвитку відповідних стратегій.

У бібліометричному аналізі серед авторів, які найбільше досліджували молодіжну політику, вирізняється кілька визнаних дослідників, публікації яких значно впливають на розвиток цієї наукової теми та формування наукового дискурсу в Україні. Бородин Є. має декілька публікацій з питань молодіжної політики. Автор займається питаннями аналізу чинників, що впливають на ефективність молодіжної політики, а також можливими шляхами її вдосконалення в умовах сучасних викликів. Його роботи спрямовані на оптимізацію державних ініціатив та політик, орієнтуючи їх на реальні потреби молоді. Роботи Т.Стукан є одними з найбільш численних серед дослідників молодіжної політики, що свідчить про її вагомий внесок у розвиток цієї теми. Авторка зосереджує увагу на теоретичних основах та практичних аспектах формування та реалізації молодіжної політики в Україні. Її дослідження мають важливе значення для розуміння механізмів роботи державної молодіжної політики та її впливу на соціальний розвиток молоді. Краснопольська Т. акцентує увагу на міжнародному досвіді та порівнянні різних моделей молодіжної політики, що можуть бути застосовані в Україні. Її роботи надають цінні інсайти для адаптації передових практик міжнародних молодіжних програм до українських реалій. Аналіз праць інших авторів свідчить про різноманітність підходів та досліджень у галузі молодіжної політики. Їхні роботи зосереджені на конкретних аспектах політики, таких як вплив війни на молодь, регіональні особливості або інклюзивні практики в освітній сфері для молоді. Ці публікації, хоча й менш численні, все ж вносять важливі деталі в загальний науковий контекст і дозволяють глибше зрозуміти складнощі сучасної молодіжної політики в Україні. Більша частина досліджень орієнтована на вивчення теоретичних аспектів і практичних проблем, що виникають у процесі реалізації публічної політики, зокрема в умовах сучасних соціальних і політичних викликів.

Охарактеризуємо праці, які розкривають основні аспекти молодіжної політики в Україні. Праці Т.Стукан «Молодіжна політика: суть, основні принципи та стан реалізації в Україні» [5] та Л.Жужі «Молодіжна політика в Україні: сучасний стан і шляхи реформування» [6] надають базові визначення молодіжної політики як сукупності заходів держави, спрямованих на підтримку та розвиток молоді. Автори зазначають, що основними принципами реалізації цієї політики є інтеграція молоді в суспільне життя, забезпечення доступу до освіти, стимулювання громадської активності та культури. У своїх роботах вони також аналізують проблеми, які виникають у реалізації молодіжної політики в Україні, зокрема, відсутність стабільного фінансування, недостатня координація між державними та місцевими органами влади, а також обмежена участь молоді у процесах прийняття рішень. Акцент у роботах робиться на важливості інтеграції молоді в соціальне життя через різноманітні освітні та культурні програми, громадські ініціативи та активізацію молодіжної політики.

У своїх роботах С.Гринчишин [7] та Є.Бородин [8] досліджують механізми реалізації державної молодіжної політики, зокрема роль публічних інституцій у забезпеченні впровадження політики. Вони проводять аналіз стану її впровадження в контексті соціальних реформ, підкреслюючи важливість розвитку програм, що підтримують молодь у процесах соціалізації та професійної підготовки. Авторами надаються рекомендації щодо створення сприятливих умов для молоді, зокрема зменшення соціальної нерівності через доступ до освіти та робочих місць. Досліджується також вплив міжнародних ініціатив і програм на розвиток молодіжної політики в Україні.

Статті Н.Гусєвої та О.Красільнікової [9], І.Дабагян і Л.Павловської [10], що висвітлюють досвід Німеччини у формуванні ефективної молодіжної політики, підкреслюють важливість стабільного фінансування, багаторівневого управління та розвитку соціальних програм для інтеграції молоді в соціально-економічне життя країни. Автори досліджують, як у Німеччині реалізуються різні ініціативи, що дозволяють молоді брати участь у соціальних програмах, займатися волонтерською діяльністю, а також надається підтримка обдарованій молоді через стипендії та інші соціальні заходи. Вони рекомендують впровадження подібних моделей в Україні.

Дослідження І.Булах [11] та П.Дворянин [12] висвітлюють важливі проблеми, пов'язані з негативними чинниками війни для молоді. Зокрема, досліджується вплив війни на обдаровану студентську молодь, зростання міграції молоді, обмежений доступ до освіти та зростання психологічного тиску. Автори звертають увагу на необхідність створення спеціальних програм підтримки молоді, яка постраждала від війни, враховуючи психологічну допомогу та надання можливостей для відновлення освіти.

У роботі Н.Гапак та Я.Бойко [13] розглядаються регіональні аспекти реалізації молодіжної політики, зокрема в контексті децентралізації. Автори пропонують посилення ролі місцевих органів влади у підтримці молодіжних ініціатив, що дозволить створити умови для розвитку молодіжної політики на місцевому рівні, з урахуванням специфіки регіону.

Наукові дослідження у сфері молодіжної політики охоплюють широкий спектр тем, які включають аналіз сучасного стану молодіжної політики в Україні, вивчення європейського досвіду, а також дослідження актуальних викликів, пов'язаних з війною та її впливом на молодіжну політику. Кожна з

цих тем висвітлює важливі аспекти розвитку молодіжної політики та її адаптації до нових реалій, як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Молодіжна політика в Україні – це одна з основних тем, яка наявна в багатьох публікаціях. Зазвичай ці статті аналізують поточний стан та реформування молодіжної політики в Україні, її структуру та ефективність. Важливими аспектами є зміни на законодавчому рівні, нові ініціативи для підтримки молоді, а також роль держави у підтримці молодіжних програм. Пропоновані стратегії реформ і їх вплив на молодь є ключовими аспектами цих публікацій.

Важливо порівнювати європейські моделі з українськими підходами, особливо в контексті адаптації європейських практик до національних умов. Зокрема, Німеччина часто слугує прикладом для дослідження через її розвинену систему підтримки молоді. Це дозволяє виявити сильні та слабкі сторони вітчизняної молодіжної політики, а також зрозуміти, які європейські інструменти могли б бути адаптовані для поліпшення ситуації в Україні.

Молодіжна політика та її механізми враховують вивчення того, як на державному рівні реалізуються молодіжні ініціативи, як формується політика через відповідні органи та інституції. Особлива увага приділяється ефективності механізмів, що залучають молодь до активного громадського життя, підтримки їх освітніх та культурних ініціатив.

Враховуючи складні умови війни, публікації досліджують, як війна змінює пріоритети молодіжної політики в Україні, які заходи підтримки потрібні молоді в умовах воєнного стану. Особливу увагу слід звернути на адаптацію програм для внутрішньо переміщених осіб, надання психологічної допомоги та створення умов для розвитку молоді, навіть у таких складних умовах.

Важливо вивчити, як молодь може бути залучена до активного громадського життя через лідерські програми, громадські ініціативи та молодіжні організації. Публікації часто зосереджуються на пошуку нових шляхів стимулювання участі молоді в соціально-політичному житті, розвитку їх лідерських якостей та підтримці волонтерських ініціатив.

Ці публікації дійсно охоплюють як внутрішньоукраїнський контекст, так і міжнародний досвід, що є важливими аспектами для розвитку молодіжної політики в Україні. Визначення чітких тенденцій на основі аналізу дозволяє сформулювати основні напрями, які вимагають особливої уваги та подальшого дослідження:

- Україна переживає численні соціальні та економічні трансформації, тому питання реформування молодіжної політики є критичним для забезпечення інтеграції молоді в сучасне суспільство. Це включає необхідність адаптації молодіжних програм та ініціатив до нових умов, розробки стратегій, що підтримують молодь у різних сферах (освіта, працевлаштування, соціальна інтеграція). Публікації підкреслюють, що реформи повинні враховувати не тільки внутрішні виклики, а й глобальні тенденції, наприклад, у сфері технологій та інновацій;

- вивчення європейського досвіду є важливим для вдосконалення молодіжної політики в Україні. Європейські моделі часто мають високу ефективність у питаннях інтеграції молоді в громадське життя, розвитку лідерських якостей, підтримки молодих людей у професійній сфері та волонтерстві. Адаптація цих моделей до українських реалій дозволяє знизити бар'єри між державними програмами та потребами молоді, забезпечуючи більш ефективні механізми підтримки;

- війна в Україні значно впливає на стан молодіжної політики, оскільки молодь стикається з новими викликами, такими як внутрішнє переміщення, психологічні травми, відсутність можливостей для освіти та працевлаштування. Важливим на сьогоднішній день є розробка спеціалізованих заходів, спрямованих на підтримку молоді в цей складний час, таких як програми реабілітації, психологічної допомоги, а також можливості для навчання та самореалізації, навіть в умовах війни. Врахування цих факторів є критично важливим для формування молодіжної політики, яка зможе реагувати на надзвичайні ситуації.

Таким чином, ці тенденції висвітлюють ключові питання, які потребують подальшого дослідження та впровадження в практичну діяльність. Аналіз внутрішніх і зовнішніх факторів дозволяє виявити слабкі місця та запропонувати шляхи для покращення ситуації, що своєю чергою дозволить забезпечити ефективну підтримку молоді в Україні.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведений бібліометричний аналіз наукових публікацій з тематики молодіжної політики дозволив виявити як загальносвітові тренди, так і специфічні особливості розвитку цього напрямку у вітчизняному контексті. Зростання кількості публікацій у провідних наукометричних базах свідчить про підвищення інтересу до дослідження молодіжної політики, що є відповіддю на динамічні соціальні зміни, виклики глобалізації, війни, трансформаційні процеси у суспільстві. Серед ключових тем, які вже набули широкого наукового висвітлення, можна виокремити дослідження молодіжної участі у політичному житті, розвиток волонтерства та лідерства серед молоді, ефективність освітніх програм і механізмів формування молодіжної політики на різних рівнях. Ці напрями залишаються важливими й актуальними, проте потребують подальшого поглиблення, зокрема з урахуванням сучасних українських реалій. Разом із тим окремі напрями досліджень

залишаються малорозвиненими, хоча саме вони мають вирішальне значення для сучасної України. Йдеться про проблематику поствоєнної реінтеграції молоді, відновлення довіри до інституцій, формування громадянської ідентичності та політичної суб'єктності молодих людей в умовах війни та післявоєнного відновлення. Особливої уваги потребують питання, пов'язані з міграційними процесами, настроями щодо еміграції та проблемою «витоку мізків», що особливо загострилася в умовах повномасштабного вторгнення. Важливими й водночас малодослідженими є теми, пов'язані з новими формами молодіжної участі в цифровому просторі, розвитком локальної молодіжної політики в умовах децентралізації, інституційною спроможністю молодіжних рад і громадських організацій. Не менш актуальними залишаються питання забезпечення інформаційної, психологічної та соціальної безпеки молоді, особливо представників вразливих груп – внутрішньо переміщених осіб, жителів тимчасово окупованих територій, молодих ветеранів.

Таким чином, бібліометричний аналіз дозволив не лише систематизувати наукові дослідження в сфері молодіжної політики, а й окреслити пріоритетні теми для подальших міждисциплінарних досліджень. Особливої уваги потребує адаптація світових практик до українських умов, а також налагодження ефективної співпраці між науковцями, державними інституціями та молодіжними ініціативами задля формування сучасної, чутливої до потреб молоді політики.

Список використаної літератури:

1. Scopus [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.scopus.com/results/results.uri?sort=plf-f&src=s&st1=%22youth+policy%22&sid=9abd9d08c2bd9aed0b9e5f3eda08801e&sot=b&sdt=cl&sl=29&s=TITLE-ABS-KEY%28%22youth+policy%22%29&origin=resultslist&editSaveSearch=&sessionSearchId=9abd9d08c2bd9aed0b9e5f3eda08801e&limit=10&cluster=scoexactkeywords%2C%22Youth+Policy%22%2Ct&yearFrom=Before+1960&yearTo=Present>.
2. Герасимчук Л.О. Інноваційні технології та підходи у гуманітарному розмінуванні: аналіз наукових праць і сучасних рішень за допомогою VOSviewer / Л.О. Герасимчук, Р.А. Валерко, І.Г. Пацева // *Scientific aspects of conserving and restoring natural resources under the modern development of society* : Scientific monograph. – Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. – С. 53–76. DOI: 10.30525/978-9934-26-511-2-35.
3. VOSviewer [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.vosviewer.com/download>.
4. Google Scholar [Electronic resource]. – Access mode : <https://scholar.google.com>.
5. Стукан Т. Молодіжна політика: суть, основні принципи та стан реалізації в Україні / Т. Стукан // *Таврійський науковий вісник. Серія : Економіка*. – 2020. – Вип. 4. – С. 125–131. DOI: 10.32851/2708-0366/2020.4.15.
6. Жужа Л.О. Молодіжна політика в Україні: сучасний стан і шляхи реформування / Л.О. Жужа // *Регіональні студії*. – 2019. – № 19. – С. 41–46 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/regst_2019_19_.
7. Гринчишин С. Молодіжна політика в Україні в сучасних умовах суспільного розвитку / С. Гринчишин // *Менеджер*. – 2019. – № 1. – С. 143–149.
8. Бородин Є. Сучасні механізми формування молодіжних структур в органах місцевого самоврядування територіальних громад / Є. Бородин // *Аспекти публічного управління*. – 2021. – Т. 9, № 6. – С. 5–11.
9. Гусева Н. Молодіжна політика в Німеччині – приклад для наслідування / Н. Гусева, О. Красільнікова // *GRAIL OF SCIENCE*. – 2021. – № 1. – С. 102–104.
10. Дабаган І. Сучасна молодіжна політика в Європі (на прикладі Німеччини) / І. Дабаган, Л. Павловська // *Вчені записки ТНУ імені ВІ Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації*. – 2019. – № 30. – С. 140–145.
11. Булах І. Молодіжна політика України та особливості впливу негативних чинників війни на обдаровану студентську молодь / І. Булах // *Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку* : матеріали науково-практичного онлайн-семінару. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024.
12. Дворянин П. Війна і молодь: молодіжна політика у мас-медійному дискурсі України (2014–2022) / П. Дворянин // *Проблеми гуманітарних наук* : збірник наукових праць ДДПУ імені Івана Франка. Серія : Історія. – 2024. – Спецвипуск. – С. 44–61.
13. Гапак Н. Культурна молодіжна політика у програмних документах: регіональний зріз / Н. Гапак, Я. Бойко // *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка*. – 2022. – № 1 (59). – С. 52–61.

References:

1. Scopus, [Online], available at: <https://www.scopus.com/results/results.uri?sort=plf-f&src=s&st1=%22youth+policy%22&sid=9abd9d08c2bd9aed0b9e5f3eda08801e&sot=b&sdt=cl&sl=29&s=TITLE-ABS-KEY%28%22youth+policy%22%29&origin=resultslist&editSaveSearch=&sessionSearchId=9abd9d08c2bd9aed0b9e5f3eda08801e&limit=10&cluster=scoexactkeywords%2C%22Youth+Policy%22%2Ct&yearFrom=Before+1960&yearTo=Present>
2. Herasymchuk, L.O., Valerko, R.A. and Patseva, I.H. (2024), «Innovatsiini tekhnolohii ta pidkhody u humanitarnomu rozminuvanni: analiz naukovykh prats i suchasnykh rishen za dopomohoiu VOSviewer», *Scientific aspects of conserving and restoring natural resources under the modern development of society*, Scientific monograph, Baltija Publishing, Riga, Latvia, pp. 53–76, doi : 10.30525/978-9934-26-511-2-35.
3. VOSviewer, [Online], available at: <https://www.vosviewer.com/download>
4. Google Scholar, [Online], available at: <https://scholar.google.com>

5. Stukan, T. (2020), «Molodizhna polityka: sut, osnovni pryntsypy ta stan realizatsii v Ukraini», *Tavriiskyi naukovyi visnyk. Seriya. Ekonomika*, Issue 4, pp. 125–131, doi: 10.32851/2708-0366/2020.4.15.
6. Zhuzha, L.O. (2019), «Molodizhna polityka v Ukraini: suchasnyi stan i shliakhy reformuvannia», *Rehionalni studii*, No. 19, pp. 41–46, [Online], available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regst_2019_19_
7. Hrynychshyn, S. (2019), «Molodizhna polityka v Ukraini v suchasnykh umovakh suspilnoho rozvytku», *Menedzher*, No. 1, pp. 143–149.
8. Borodin, Ye. (2021), «Suchasni mekhanizmy formuvannia molodizhnykh struktur v orhanakh mistsevoho samovriaduvannia terytorialnykh hromad», *Aspekty publichnoho upravlinnia*, Vol. 9, No. 6, pp. 5–11.
9. Husieva, N. and Krasilnikova, O. (2021), «Molodizhna polityka v Nimechchyni–pryklad dlia nasliduvannia», *GRAIL OF SCIENCE*, No. 1, pp. 102–104.
10. Dabahan, I. and Pavlovska, L. (2019), «Suchasna molodizhna polityka v Yevropi (na prykladi Nimechchyny)», *Vcheni zapysky TNU imeni VI Vernadskoho. Seriya. Filolohiia. Sotsialni komunikatsii*, No. 30, pp. 140–145.
11. Bulakh, I. (2024), «Molodizhna polityka Ukrainy ta osoblyvosti vplyvu nehatyvnykh chynnykiv viiny na obdarovanu studentsku molod», *Obdarovanist, metody diahnozyky ta shliakhy rozvytku*, materialy naukovopraktychnoho onlain-seminaru, Kyiv, Instytut obdarovanoi dytyny NAPN Ukrainy.
12. Dvorianyn, P. (2024), «Viina i molod: molodizhna polityka u mas-mediinomu dyskursi Ukrainy (2014–2022)», *Problemy humanitarnykh nauk*, zbirnyk naukovykh prats DDPU imeni Ivana Franka. Seriya. Istorii, Spetsvyypusk, pp. 44–61.
13. Napak, N. and Boiko, Ya. (2022), «Kulturna molodizhna polityka u prohramnykh dokumentakh: rehionalnyi zriz», *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriya. Ekonomika*, No. 1 (59), pp. 52–61.

Войціцька Катерина Миколаївна – доктор філософії, доцент, доцент кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка».

<https://orcid.org/0000-0003-2815-8814>.

Наукові інтереси:

- публічне управління розвитком урбанізованих територій;
- молодіжна політика та волонтерство.

Ваховська Анастасія Сергіївна – бакалавр публічного управління та адміністрування, студентка групи ПУАМ-9 факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин Державного університету «Житомирська політехніка».

<https://orcid.org/0009-0002-6689-2104>.

Наукові інтереси:

- порівняльні дослідження молодіжної політики;
- молодіжна політика в контексті безпеки та миру.

Грибан Вероніка Олександрівна – студентка групи ПУА-7 факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин Державного університету «Житомирська політехніка».

<https://orcid.org/0009-0001-8830-9912>.

Наукові інтереси:

- молодіжна політика в сучасних умовах;
- участь молоді у прийнятті рішень.

Voitsitska K.M., Vakhovska A.S., Gryban V.O.

Bibliometric analysis of scientific research on youth policy

The article is devoted to a bibliometric analysis of scientific research in the field of youth policy, which allows us to assess the dynamics of scientific activity, identify key trends, leading authors and main directions of development of this field. The relevance of the study is due to the growing attention to youth issues in the context of socio-political transformations, military challenges and the need to form an effective state youth policy. The methodological basis of the study is the bibliometric analysis of publications in the Scopus and Google Scholar databases. VOSviewer software was used to visualize network connections, which made it possible to identify the main thematic clusters and key concepts related to youth policy. The results of the analysis showed a steady trend of increasing scientific attention to youth policy in the global scientific community with a peak in 2021. The main areas of research were identified: issues of career guidance, development of education and professional training of youth; involvement of youth in higher education, scientific activity and the academic environment; issues of youth work; city government and youth participation in public life; analysis of youth policy in the context of authoritarian regimes and the post-Soviet space; historical and sociological studies of the impact of social changes on the formation of youth policy; support for the personal development of youth, their professional self-realization and involvement in volunteer activities. Analysis of the Ukrainian segment of publications showed a wave-like dynamics of interest, caused by reforms, the COVID-19 pandemic and military events.

The results obtained allow us to identify promising areas of further research, in particular the impact of war on youth, improving state youth policy mechanisms, expanding youth participation in decision-making and adapting European practices to Ukrainian conditions. The article contributes to the systematization of scientific approaches to the study of youth policy and identifies current challenges and opportunities for its development.

Keywords: youth policy; youth; bibliometric analysis; VOSviewer; Scopus; Google Scholar.

Стаття надійшла до редакції 04.11.2025.